

Lalia-Irena DIOPOVÁ
Užití vyprávění v pastýřské péči
Bakalářská práce, Praha 2021, 51 s.
posudek

V úvodu bakalářské práce na sebe autorka prozrazuje, že ji „zaujalo zapojení vyprávění příběhů a jejich funkcí během pastoračního rozhovoru“ (s. 9). Škoda, že neřekne čím, zda se jedná o osobní zkušenost, a v které roli ji případně získala.

Práce má tři kapitoly.

V první se pokouší svůj výzkum kolegyně Diopová ukotvit terminologicky a zabývá se tím, co označuje jako „pastorační péči“. Tuto část považuji za nejproblematictější, byť to není jen vinou studentky. Naráží tu na problémy s definicí a s vymezením oboru, resp. s jeho pojmy. V názvu práce jsou užitá slova „pastýřská péče“, následně však mluví Lalia-Irena Diopová o „pastoračním rozhovoru“. Definici dění, kterou uvádí hned v úvodu: „Pastorační neboli pastýřská péče, jak se v evangelických církvích nazývá, se snaží o blaho jednotlivce i skupiny. Snaží se prostřednictvím poradenství, povzbuzování a vedení podporovat lásku k Bohu i mezi lidmi.“ shledávám jako nepřesnou.

Kolegyně žel narazila na dosavadní nedostatečnost české odborné literatury k oboru, který bývá v oblasti české protestantské teologie označován jako poimenika. Na druhou stranu i přesto se mohla opřít také o jiné autory než je jen Josef Smolík či Jiří Doležal. Vyhnula by se leckterým velmi zkratkovitým formulacím na stranách 11-14. Rovněž definice pastoračního rozhovoru a vyprávění shledávám jako nedostatečné až odbyté.

V druhé kapitole v zásadě kompetentně autorka reprodukuje dva koncepty práce s biblickými příběhy. Jedná se o díla Petera Bukowského a Prokopa Remeše. Zde si mohla studentka jen všimnout i možného propojení duchovní péče s náboženskou pedagogikou, které nabízí bibliodrama, bibliolog či hagiodrama.

Třetí kapitola je jednoznačně nejzdařilejší a nejpřínosnější. Nejprve je stručně představena narativní psychoterapie a následně jsou reprodukovány dva koncepty narativní pastorační péče z per severoamerických evangelikálních teoložek. Žel i tu se objevují trochu zkratkovité a nevysvětlované či nedokladované výpovědi typu: „Dalším, kdo pojetí narativní psychoterapie významně ovlivnil, byl významně feminističtější Michael White.“ (s. 30) Nehledě na nepěknost jazyka. Je také škoda, že informace jako „Pastorující, jakožto součást křesťanské církve, by měl umět propojit, nebo alespoň reflektovat misii a umět pastorovaného provést do společenství, jehož hlavním jmenovatelem je láska.“ nejsou dány do souvislosti třeba se starým konceptem duchovní péče F. D. Schleiermachera apod.

Práce splňuje formální požadavky. Snesla by jistě další čtení, ve kterém by třeba došlo na přeformulování vět jako: „Ačkoli popisuje přístup k dekonstruování příběhu plasticky, sama dodává, že není se na otázky neempaticky ptát a neumět přitom vytvořit vhodné prostředí pro sdílení.“ (s. 47) V elektronické verzi navíc zbyly jakési žluté značky.

Ocenění si jistě zaslouží to, že si studentka sama vyhledala dva koncepty duchovní péče vycházející z narativní psychoterapie a poměrně zdařile je představila. Škoda, že autorka není více ukotvena v teorii duchovní péče, což by ji umožnilo přesnější formulování a rozlišování např. rozhovoru dvou lidí a skupinové duchovní péče.

Bakalářskou práci kolegyně Diopové doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení písmenem C (dobře).

V rámci obhajoby doporučuji, aby prokázala lépe než ve své práci, že ví, co to je pastýřská péče a jaké jsou její nástroje. Také by se měla pokusit prezentovat, jak by podle ní mohl probíhat pastorační rozhovor, který by byl veden podle jednoho z uvedených konceptů narativní pastýřské péče. A zodpovědět by měla i otázku, v čem jí představované americké koncepty připadají nosné pro pastýřskou péči, je-li v zásadě každý rozhovor formou vyprávění „mého příběhu“?

Autorčinně pozornosti bych pak doporučil, pokud ji téma bude dále zajímat, např. různé terapeutické (i katechetické) karty (Storytelling cards), které pomáhají vyslovovat příběh.

V Nosislavi 17. května 2021

Ondřej Macek, Ph.D.